

MEDENİ USUL PRATİK

PRATİK 1

OLAY 1

İzmir'de ikamet etmekte olan ÜNAL YILMAZ 13.05.2017 tarihinde Antalya'daki evini DOĞA ÖZTÜRK , CEM IŞIK ve DEMİR ÇELİK adlarındaki üç öğrenciye bir yıllığına kiraya vermiştir. aradan altı ay geçtikten sonra Ünal Yılmaz Antalya sulh hukuk mahkemesinde kiracıların kiralananana zarar vermesi ve komşuları rahatsız etmesi sebebiyle demir çelik e karşı tahliye davası açmıştır.

SORU 1: ÜNAL YILMAZ söz konusu tahliye davasını sadece DEMİR ÇELİKE karşı açabilir mi? Gerekçeli olarak açıklayınız.

Dava arkadaşlığı, birden fazla kişinin davacı veya davalı tarafta, aynı taraf rolüne sahip olarak birlikte yer alması halidir. Aynı taraf yanında yer alan kişiler dava arkadaşı adını alır. Dava arkadaşlığı davacı tarafta söz konusu ise, **aktif dava arkadaşlığından**; davalı tarafta söz konusu ise, **pasif dava arkadaşlığından** söz edilir.

Dava arkadaşlığı **mecburi dava arkadaşlığı** biçiminde olabileceği gibi, **ihtiyari dava arkadaşlığı** biçiminde de olabilir. Mecburi dava arkadaşlığı, **maddi dava arkadaşlığı** ve **şekli (usuli) dava arkadaşlığı** olarak ikiye ayrılır.

Olayda dava arkadaşlığı söz konusudur. Mecburi dava arkadaşlığı söz konusudur. Kiracıların üçüne karşı dava açılması gerekiyor.

Sadece bir kişiye yani demir çelike dava açmak mümkün değildir. eğer açıldıysa dava takip yetkisi eksikliği vardır. ve bu dava şartı eksikliği tamamlanabilir eksikliklidir.

Hakim madde 115 e göre tamamlanabilir bir dava şartı eksikliği olması dolayısıyla ek bir süre verecektir.

Verilen bu süre kesin süredir.

Eğer bu süre içinde diğer davalılar dosyaya eklenmezse dava usulden reddedilir.

DAVA ARKADAŞLIĞI	
MECBURİ DAVA ARKADAŞLIĞI Maddi hukuka göre, bir hakkın birden fazla kimse tarafından birlikte kullanılması veya birden fazla kimseye karşı birlikte ileri sürülmesi ve tamamı hakkında tek hüküm verilmesi gereken hallerde, mecburi dava arkadaşlığı vardır (m. 59).	İHTİYARİ DAVA ARKADAŞLIĞI Birden çok kişi, aşağıdaki hallerde birlikte dava açabilecekleri gibi aleyhlerine de birlikte dava açılabilir (m. 57): a) Davacılar veya davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun, elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir sebeple ortak olması b) Ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri. c) Davaların temelinin oluşturan valaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması. İhtiyari dava arkadaşlığında, davalılar birbirinden bağımsızdır. Dava arkadaşlarından her biri, diğerinden bağımsız olarak hareket eder (m. 56).
MADDİ MECBURİ DAVA ARKADAŞLIĞI Dava arkadaşları davada aynı şekilde ve hep birlikte hareket ederler. Mahkeme, mecburi dava arkadaşlarının hepsi hakkında aynı ve bir tek karar verir.	ŞEKLİ (USULİ) MECBURİ DAVA ARKADAŞLIĞI Bazı hallerde birden fazla kişiye karşı dava açılmasında maddi bir zorunluluk olmadığı halde, kanun, birden fazla kişiye karşı dava açılmasını zorunlu kılmuştur. Bu hallerde, dava arkadaşları davada aynı şekilde ve hep birlikte hareket etmek zorunda değildirler. Yine, mahkeme, dava arkadaşlarından her biri hakkında başka şekilde karar verebilir.

SORU 2 :

Tahliye davasına bakan hakimin ev sahibinin ünal yılmaz olmasının davaya bir etkisi olur mu?

Olayımızda hakimin yasaklılık sebebi söz konusudur.

HÂKİMİN DAVAYA BAKMASININ YASAK OLMASI

HÂKİMİN DAVAYA BAKMASININ YASAK OLDUĞU HALLER (m. 34):

Hâkim, aşağıdaki hâllerde davaya bakamaz; talep olmasa bile çekinmek zorundadır:

§ Kendisine ait olan veya doğrudan doğruya ya da dolayısıyla ilgili olduğu davada.

§ Aralarında evlilik bağı kalksa bile eşinin davasında.

§ Kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyunun davasında.

§ Kendisi ile arasında evlatlık bağı bulunanın davasında.

§ Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı kalksa dahi kayın hısımlığı bulunanların davasında.

§ Nişanlısının davasında.

§ İki taraftan birinin vekili, vasisi, kayyımı veya yasal danışmanı sıfatıyla hareket ettiği davada.

HÂKİMİN ÇEKİNMESİ USULÜ

○ Hâkimin davaya bakmasının yasak olduğu hallerde, hâkim davaya bakamaz, taraflar talep etmeseler bile çekinmek zorundadır.

○ Taraflar da, hâkimin davaya bakmasının yasak olduğunu *her zaman* ileri sürebilirler.

○ *Tek hakimli mahkemelerde* hâkim çekinme kararını kendisi verir. *Çok hakimli mahkemelerde ise*, çekinme isteğini talep eden üyenin oya katılmaması suretiyle karar verilir.

○ Çekinme kararı, nihai bir karardır ve bu karara karşı üst mahkemeye başvurulabilir (m.35, 1).

○ Hâkimin çekinmesine ilişkin kararlar harçtan muafır (HarçK. m. 13/b).

○ Hâkimin çekinmesi üzerine, o davaya hangi mahkeme (hâkim) tarafından bakılacağı ise, yargı yeri belirlenmesi usulü ile belirlenir.

HÂKİMİN ÇEKİNMESİNİN SONUÇLARI

○ Yasaklama sebebinin doğduğu tarihten itibaren, o hâkimin huzuru ile yapılan bütün işlemler, üst mahkemenin kararı ile iptal olunabilir.

○ Davaya bakması yasak olan hâkimin verdiği karar ve hükümler her halde iptal olunur.

○ Davaya bakması yasak olan hâkimin karar vermiş veya karara katılmış olması yargılamanın yenilenmesi nedenidir (m. 375, 1/b).

○ Bir davaya bakması yasak olan hâkimin, davaya bakmış ve hüküm vermiş olması aynı zamanda ve öncelikle, mutlak temyiz nedeni oluşturur.

○ Yaptığı işlemler ve verdiği kararlar iptal edilen hâkim, bunların sebep olduğu yargılama giderlerini ödemeye mahkûm edilebilir (m. 30, son c.).

SORU 3

Ev sahibi ünal yılmaz cem ısıknı ödemiş olduğu kira bedelleri için bir alacak davası açmak istemektedir. Ünal yılmazın alacak davasını kime ve da kimlere karşı yönetilmesi gerekmektedir? Hangi gerekçe ile açıklayınız.

Olayımızda ihtiyari dava arkadaşlığı söz konusudur.

İHTİYARİ DAVA ARKADAŞLIĞI

Birden çok kişi, aşağıdaki hâllerde birlikte dava açabilecekleri gibi aleyhlerine de birlikte dava açılabilir (m. 57):

a) Davacılar veya davalılar arasında dava konusu olan hak veya borcun, elbirliği ile mülkiyet dışındaki bir sebeple ortak olması.

b) Ortak bir işlemle hepsinin yararına bir hak doğmuş olması veya kendilerinin bu şekilde yükümlülük altına girmeleri.

c) Davaların temelini oluşturan vakıaların ve hukuki sebeplerin aynı veya birbirine benzer olması.

İhtiyari dava arkadaşlığında, davalar birbirinden bağımsızdır. Dava arkadaşlarından her biri, diğerinden bağımsız olarak hareket eder (m. 58).

OLAY 2

Neslişah ve Osman umut , 24 Mayıs 2012 tarihinde evlenmişler ve 4 Aralık 2016 tarihinde de toprak adını verdikleri bir çocukları olmuştur. Osman Umut'un , Cemil Eliacıktan aldığı borunu ödememesi üzerine Cemil de 10 Ekim 2018 tarihinde bir alacak davası açmıştır. Neslişah Umut 19 Aralık 2018 tarihinde eşinin ilgisiz davrandığı gerekçesiyle boşanma davası açmıştır.

SORU 1

Osman umutun davalı konumunda yer aldığı boşanma ve alacak davalarının sevrî esnasında bir trafik kazasında hayatını kaybettiğini varsayalım bu durumda davalara devam edilmesi mümkün olacak mıdır? NEDEN ? her dava bakımından ayrı ayrı değerlendirin.

Dava sırasında taraflardan birinin ölümü durumu söz konusudur. Bu durumda;

MADDE 55 uygulanacaktır: Taraflardan birinin ölümü hâlinde, mirasçılar mirası kabul veya reddetmemişse, bu hususta kanunla belirlenen süreler geçinceye kadar dava ertelenir. Bununla beraber hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, talep üzerine davayı takip için kayyım atanmasına karar verebilir.

SORU 2

Neslişah ve osman umut arasında görülen boşanma davasında ; NESLİŞAH UMUT davaya ,OSMAN UMUTun eski nişanlısı tarafından bakılmasının yasaklılık hali oluşturduğunu ve davadan çekinmesi gerektiğini ileri sürmektedir. İddianın yerinde olup olmadığını değerlendiriniz.

Yasaklılık sebepleri

MADDE 34- (1) Hâkim, aşağıdaki hâllerde davaya bakamaz; talep olmasa bile çekinmek zorundadır:

- a) Kendisine ait olan veya doğrudan doğruya ya da dolayısıyla ilgili olduğu davada.
- b) Aralarında evlilik bağı kalksa bile eşinin davasında.
- c) Kendisi veya eşinin altsoy veya üstsoyunun davasında.
- ç) Kendisi ile arasında evlatlık bağı bulunanın davasında.
- d) Üçüncü derece de dâhil olmak üzere kan veya kendisini oluşturan evlilik bağı kalksa dahi kayın hısımlığı bulunanların davasında.

Madde metninde de görüldüğü üzere hakim ile avukat arasında olan eski nişanlılık sebebi hakimin yasaklılık sebeplerinden biri değildir. Dolayısıyla Neslişah umutun iddiası yerinde değildir. Aynı şeyi avukatlık bakımından düşünürsek avukatlık kanununa göre avukatın yasaklılık sebebi olacaktır.

SORU 3

Osman umut Neslisah umutla evlilikleri içinde doğan toprak isimli bebeğin kendisinden olmadığı gerekçesiyle toprak taraf göstererek soybağının reddi davası açmıştır. Söz konusu davada taraf teşkili sağlanmış mıdır?

Olayda mecburi dava arkaşlığı söz konusudur. Dolayısıyla dava her ikisine birlikte yani anne ve çocuğa birlikte açılmalıdır. Fakat olayımızda çocuğa karşı açılmıştır. Hakim madde 115 e göre tamamlanabilir bir dava şartı eksikliği olması dolayısıyla ek bir süre verecektir.

Verilen bu süre kesin süredir.

Eğer bu süre içinde diğer davalılar dosyaya eklenmezse dava usulden reddedilir

Davalı tarafta var olan toprak isimli bebeğin taraf ve dava ehliyetinin var olup olmadığını inceleyiniz.

Toprak bebeğin taraf ehliyeti vardır.toprak dava ehliyetine sahip olmadığı için işlemleri kanuni temsilcisi yürütecektir.ilgili maddelerce bu sonuca ulaşılacaktır.

Taraf ehliyeti

MADDE 50- (1) Medenî haklardan yararlanma ehliyetine sahip olan, davada taraf ehliyetine de sahiptir.

Dava ehliyeti

MADDE 51- (1) Dava ehliyeti, medenî hakları kullanma ehliyetine göre belirlenir.

Davada kanuni temsil

MADDE 52- (1) Medenî hakları kullanma ehliyetine sahip olmayanlar davada kanuni temsilcileri, tüzel kişiler ise yetkili organları tarafından temsil edilir.

Dava takip yetkisi

MADDE 53- (1) Dava takip yetkisi, talep sonucu hakkında hüküm alabilme yetkisidir. Bu yetki, kanunda belirtilen istisnai durumlar dışında, maddi hukuktaki tasarruf yetkisine göre tayin edilir.

Soybağının reddine ilişkin dava dilekçesi aynı konutta beraber yaşayan Neslisahın kuzeni 14 yaşındaki onura imza karşılığında tebliğ edilmistir. ONURA yapılan bu tebligat geçerli midir? Gerekçeli olarak açıklayınız.

Tebliğat kural olarak asıl kişiye yapılır.

Olaydaki tebligat usulsüz bir tebligattır çünkü on dört yaşındaki birinin on sekiz olarak gösteriyor olması pek de mümkün değildir.fakat aksini de savunabiliriz. Eğer savunuyorsak gerekçelendirmeliyiz.uygulamada nüfus cüzdanına bakılarak tebligat yapılmaktadır.